

Domeniu: Produsul intern brut – date provizorii (2)

COMPARATIV CU TRIMESTRUL II 2017, PRODUSUL INTERN BRUT ÎN TRIMESTRUL III 2017 A FOST, ÎN TERMENI REALI, MAI MARE CU 2,6%¹.

- Față de același trimestru din anul 2016, Produsul intern brut a înregistrat o creștere cu 8,8% pe seria brută și cu 8,6% pe seria ajustată sezonier;
- În perioada 1.I-30.IX 2017, Produsul intern brut a crescut, comparativ cu perioada 1.I-30.IX 2016, cu 7,0%, pe seria brută și cu 6,9% pe seria ajustată sezonier;
- Seria ajustată sezonier a Produsului intern brut trimestrial a fost recalculată ca urmare a revizuirii estimărilor pentru trimestrul III 2017, nefiind însă, înregistrate diferențe față de varianta publicată în Comunicatul de presă nr. 304 din 5 decembrie 2017.

Evoluția Produsului intern brut trimestrial în perioada 2015 - 2017, calculată ca serie brută și serie ajustată sezonier, este prezentată în tabelul care urmează:

Tabel 1: Evoluția Produsului intern brut trimestrial

		Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV	An
- în % față de perioada corespunzătoare din anul precedent -						
Serie brută	2015	104,4	103,5	103,8	104,0	104,0
	2016	104,3	106,0	104,3	104,8	104,8
	2017	105,7	106,1	108,8	-	-
Serie ajustată sezonier	2015	104,0	103,7	103,9	104,2	-
	2016	104,1	105,8	104,3	105,0	-
	2017	105,8	106,1	108,6	-	-
- în % față de trimestrul precedent -						
Serie ajustată sezonier	2015	101,3	100,0	101,8	101,0	-
	2016	101,2	101,6	100,3	101,7	-
	2017	102,0	102,0	102,6	-	-

Datele tabelului (xls) vor putea fi accesate prin fișierul .rar atașat comunicatului pe homepage.

¹ Date ajustate sezonier și în funcție de numărul de zile lucrătoare

Seria ajustată sezonier

Produsul Intern Brut - date ajustate sezonier - estimat pentru trimestrul III 2017 a fost de 216885,8 milioane lei prețuri curente, în creștere – în termeni reali – cu 2,6% față de trimestrul II 2017 și cu 8,6% față de trimestrul III 2016.

Estimările ajustate sezonier ale Produsului intern brut în variantele provizorii (1) și (2), precum și diferențele dintre cele două variante, sunt prezentate în tabelul următor.

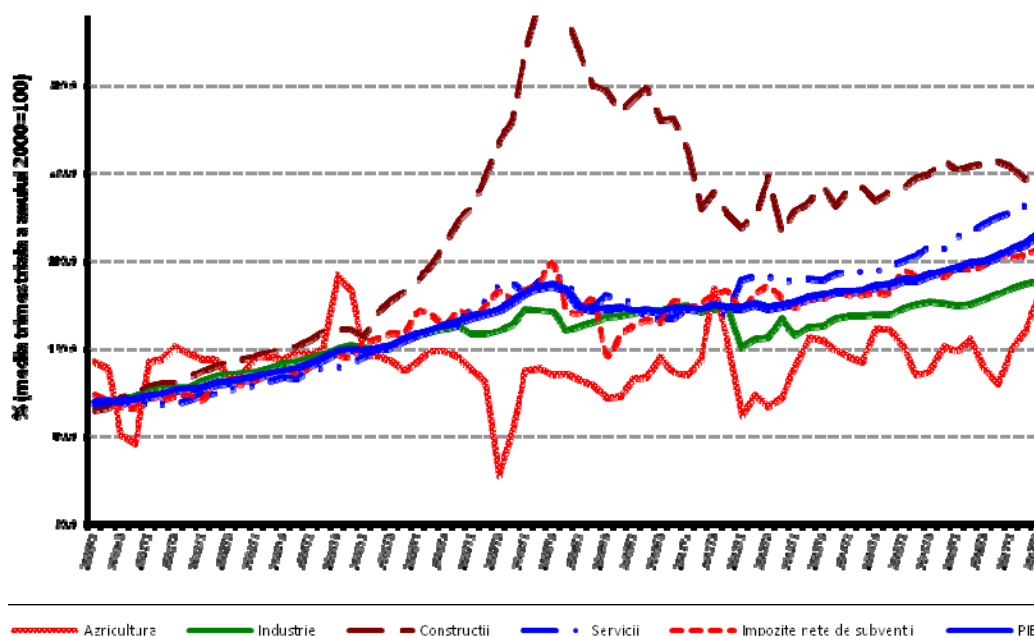
Tabel 2: Produsul intern brut trimestrial, în perioada 1.I-30.IX 2017 - serie ajustată sezonier

		Trim. I	Trim. II	Trim. III	1.I-30.IX
Milioane lei prețuri curente	Provizoriu (1)	205230,0	209323,3	214976,8	629530,1
	Provizoriu (2)	204296,2	209303,8	216885,8	630485,8
	Diferențe	-933,8	-19,5	1909,0	955,7
In % față de trimestrul precedent	Provizoriu (1)	102,0	102,0	102,6	-
	Provizoriu (2)	102,0	102,0	102,6	-
	Diferențe	0,0	0,0	0,0	-
In % față de perioada corespunzătoare din anul precedent	Provizoriu (1)	105,8	106,1	108,6	106,9
	Provizoriu (2)	105,8	106,1	108,6	106,9
	Diferențe	0,0	0,0	0,0	0,0

Datele tabelului (xls) vor putea fi accesate prin fișierul .rar atașat comunicatului pe homepage.

Produsul intern brut estimat pentru perioada 1.I-30.IX 2017 a fost de 630485,8 milioane lei prețuri curente, în creștere – în termeni reali – cu 6,9% față de perioada 1.I-30.IX 2016.

Grafic 1: Evoluția PIB - serie ajustată sezonier

Datele graficului (xls) vor putea fi accesate prin fișierul .rar atașat comunicatului pe homepage.

Serie brută

Produsul Intern Brut estimat pentru trimestrul III 2017 a fost de 236740,0 milioane lei prețuri curente, în creștere – în termeni reali – cu 8,8% față de trimestrul III 2016.

Estimările seriei brute ale Produsului intern brut în variantele provizorii (1) și (2), precum și diferențele dintre cele două variante, sunt prezentate în tabelul următor.

Tabel 3: Produsul intern brut trimestrial, în perioada 1.I-30.IX 2017 - serie brută

		Trim. I	Trim. II	Trim. III	1.I-30.IX
Milioane lei prețuri curente	<i>Provizoriu (1)</i>	164214,8	197506,6	235061,0	596782,4
	<i>Provizoriu (2)</i>	164214,8	197506,6	236740,0	598461,4
	<i>Diferențe</i>	0,0	0,0	1679,0	1679,0
In % față de perioada corespunzătoare din anul precedent	<i>Provizoriu (1)</i>	105,7	106,1	108,8	107,0
	<i>Provizoriu (2)</i>	105,7	106,1	108,8	107,0
	<i>Diferențe</i>	0,0	0,0	0,0	0,0

Datele tabelului (xls) vor putea fi accesate prin fișierul .rar atașat comunicatului pe homepage.

Produsul intern brut estimat pentru perioada 1.I-30.IX 2017 a fost de 598461,4 milioane lei prețuri curente, în creștere – în termeni reali – cu 7,0% față de perioada 1.I-30.IX 2016.

În tabelele 6, 7 și 8 sunt prezentate datele referitoare la Produsul intern brut în prețuri curente, indicii de volum și indicii deflatori – serie brută și serie ajustată sezonier – pentru trimestrul III și perioada 1.I-30.IX 2017.

Contribuția categoriilor de resurse și de utilizări la modificarea Produsului intern brut

Categorii de resurse

În trimestrul III 2017, dinamica PIB nu s-a modificat în varianta provizorie (2), comparativ cu varianta provizorie (1).

Volumul valorii adăugate brute s-a majorat cu 0,1 puncte procentuale, modificări mai importante fiind înregistrate în:

- Construcții (+0,2 puncte procentuale), de la 99,0% la 99,2%;
- Informații și comunicații (+0,3 puncte procentuale), de la 106,8% la 107,1%.

Volumul și contribuția impozitelor nete pe produs la creșterea PIB s-au redus cu 0,8, respectiv cu 0,2 puncte procentuale.

Tabel 4: Contribuția categoriilor de resurse la formarea și creșterea Produsului intern brut, în trimestrul III 2017

	Contribuția la formarea PIB - %		Contribuția la creșterea PIB - %	
	Provizoriu (1)	Provizoriu (2)	Provizoriu (1)	Provizoriu (2)
Agricultură, silvicultură și pescuit	9,2	9,2	2,6	2,6
Industrie	23,2	23,0	1,8	1,9
Construcții	4,6	4,6	0,0	0,0
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante	16,2	16,1	1,5	1,6
Informații și comunicații	5,0	5,0	0,4	0,4
Intermedieri financiare și asigurări	3,2	3,2	0,1	0,0
Tranzacții imobiliare	7,3	7,3	0,3	0,3
Activități profesionale, științifice și tehnice; activități de servicii administrative și activități de servicii suport	7,8	7,7	0,7	0,7
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public; învățământ; sănătate și asistență socială	10,4	10,9	0,3	0,4
Activități de spectacole, culturale și recreative; reparații de produse de uz casnic și alte servicii	3,3	3,3	0,3	0,3
Valoarea adăugată brută – total	90,2	90,3	8,0	8,2
Impozite nete pe produs	9,8	9,7	0,8	0,6
Produsul intern brut	100,0	100,0	8,8	8,8

[Datele tabelului \(xls\) vor putea fi accesate prin fișierul .rar atașat comunicatului pe homepage.](#)

Categorii de utilizări

Din punctul de vedere al utilizării PIB, modificări semnificative ale contribuției la creșterea PIB în trimestrul III 2017, între cele două estimări, au înregistrat:

- cheltuiala pentru consumul final al gospodăriilor populației, de la +7,9% la +7,7%, ca urmare a scăderii volumului său de la 113,3% la 112,8%;
- cheltuiala pentru consumul final al administrațiilor publice, de la +0,4% la +1,2%, ca urmare a majorării volumului său de la 103,1% la 109,4%;
- formarea brută de capital fix, de la +2,4% la +2,1%, ca urmare a reducerii volumului său de la 108,8% la 108,0%;
- exportul de bunuri și servicii de la +3,1% la +3,7%, ca urmare a creșterii volumului său de la 108,1% la 109,5%;
- importul de bunuri și servicii, de la +4,3% la +4,7%, ca urmare a creșterii volumului său de la 110,9% la 111,8%.

Tabel 5: Contribuția categoriilor de utilizări la formarea și creșterea Produsului intern brut, în trimestrul III 2017

	Contribuția la formarea PIB - %		Contribuția la creșterea PIB - %	
	Provizoriu (1)	Provizoriu (2)	Provizoriu (1)	Provizoriu (2)
Consumul final efectiv total	73,8	74,4	8,3	8,9
Consum final individual efectiv al gospodăriilor populației	67,0	67,0	8,1	8,3
Cheltuiala pentru consumul final al gospodăriilor populației	60,5	59,9	7,9	7,7
Cheltuiala pentru consumul final al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației	0,6	0,6	0,0	0,0
Cheltuiala pentru consumul final individual al administrațiilor publice	5,9	6,5	0,2	0,6
Consumul final colectiv efectiv al administrațiilor publice	6,8	7,4	0,2	0,6
Formarea brută de capital fix	27,0	26,6	2,4	2,1
Variația stocurilor	1,4	0,9	-0,7	-1,2
Exportul net de bunuri și servicii	-2,2	-1,9	-1,2	-1,0
Exportul de bunuri și servicii	37,8	38,2	3,1	3,7
Importul de bunuri și servicii	40,0	40,1	4,3	4,7
Produsul intern brut	100,0	100,0	8,8	8,8

[Datele tabelului \(xls\) vor putea fi accesate prin fișierul .rar atașat comunicatului pe homepage.](#)

Revizuirii

Seria ajustată sezonier a Produsului intern brut trimestrial nu s-a modificat, revizuirea estimărilor pentru trimestrul III 2017 față de varianta provizorie (1) publicată în Comunicatul de presă nr. 304 din 5 decembrie 2017 fiind nesemnificativă.

Seriile ajustate sezonier se recalculează trimestrial ca urmare a modificării modelelor adoptate, a numărului de regresori folosiți, a modificării seriilor brute și a numărului de observații disponibile.

Tabel 6: PRODUSUL INTERN BRUT PE CATEGORII DE RESURSE ȘI UTILIZĂRI, ÎN TRIMESTRUL III 2017

	- serie brută -		
	Realizări – milioane lei prețuri curente -	Indici de volum – în % față de trimestrul III 2016	Indici de preț – în % față de trimestrul III 2016
Agricultură, silvicultură și pescuit	21704,9	133,4	99,7
Industrie	54547,6	107,9	103,4
Construcții	10768,1	99,2	106,6
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante	38205,8	109,8	105,1
Informații și comunicații	11908,6	107,1	99,4
Intermedieri financiare și asigurări	7601,8	101,4	106,2
Tranzacții imobiliare	17194,6	104,1	101,4
Activități profesionale, științifice și tehnice; activități de servicii administrative și activități de servicii suport	18318,3	109,0	105,6
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public; învățământ; sănătate și asistență socială	25732,4	103,5	120,1
Activități de spectacole, culturale și recreative; reparații de produse de uz casnic și alte servicii	7882,6	109,3	109,0
Valoarea adăugată brută – total	213864,7	109,0	105,3
Impozite nete pe produs ¹⁾	22875,3	106,4	101,7
Produs Intern Brut	236740,0	108,8	105,0
Consum final efectiv	176147,1	112,1	104,0
Consum final individual efectiv al gospodăriilor populației ²⁾	158537,9	112,5	102,7
Cheltuiala pentru consumul final al gospodăriilor populației	141679,7	112,8	101,4
Cheltuiala pentru consumul final al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației	1408,5	102,1	100,7
Cheltuiala pentru consumul final individual al administrațiilor publice	15449,7	109,8	117,5
Consum final colectiv efectiv al administrațiilor publice ³⁾	17609,2	109,0	117,5
Formarea brută de capital	65113,1	103,3	108,1
din care:			
Formarea brută de capital fix	63043,6	108,0	106,0
Exportul net de bunuri și servicii	-4520,2	-	-
Export de bunuri și servicii	90389,3	109,5	103,8
Import de bunuri și servicii	94909,5	111,8	104,2

1) Reprezintă diferența dintre impozitele pe produs datorate la bugetul de stat (TVA, accize, alte impozite) și subvențiile pe produs plătite de la bugetul de stat.

2) Cuprinde: cheltuielile gospodăriilor populației pentru cumpărarea de bunuri și servicii în scopul satisfacerii nevoilor membrilor lor, cheltuiala pentru consum individual al administrațiilor publice (învățământ, sănătate, securitate socială și acțiuni sociale, cultură, sport, activități recreative, colectarea de deșeuri menajere) și cheltuiala pentru consum individual al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației (organizații religioase, sindicate, partide politice, uniuni, fundații, asociații culturale și sportive).

3) Cuprinde cheltuiala pentru consum colectiv al administrațiilor publice (servicii publice generale, apărare națională și securitatea teritoriului, menținerea ordinii și securității publice, activități legislative și de reglementare, cercetare și dezvoltare, etc.).

Datele tabelului (xls) vor putea fi accesate prin fișierul .rar atașat comunicatului pe homepage.

Tabel 7: PRODUSUL INTERN BRUT PE CATEGORII DE RESURSE ȘI UTILIZĂRI, ÎN TRIMESTRUL III 2017

- serie ajustată sezonier și în funcție de numărul de zile lucrătoare-

	Realizări – milioane lei prețuri curente -	Indici de volum – în % față de trimestrul II 2017	Indici de preț – în % față de trimestrul II 2017
Agricultură, silvicultură și pescuit	9474,5	113,1	94,0
Industrie	49575,5	100,6	102,6
Construcții	12124,2	101,9	99,5
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante	40204,8	102,1	101,9
Informații și comunicații	11377,6	101,2	100,6
Intermedieri financiare și asigurări	7647,0	99,1	104,7
Tranzacții imobiliare	16495,2	100,5	101,3
Activități profesionale, științifice și tehnice; activități de servicii administrative și activități de servicii suport	16301,9	101,0	103,4
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public; învățământ; sănătate și asistență socială	24896,7	96,6	102,6
Activități de spectacole, culturale și recreative; reparații de produse de uz casnic și alte servicii	7464,6	100,3	103,3
Valoarea adăugată brută – total	195562,0	102,1	100,7
Impozite nete pe produs ¹⁾	21127,5	102,0	110,5
Discrepanță statistică	196,3	-	-
Produs Intern Brut	216885,8	102,6	101,0
Consum final efectiv	168226,2	103,7	101,0
Consum final individual efectiv al gospodăriilor populației ²⁾	150310,8	103,5	100,5
Cheltuiala pentru consumul final al gospodăriilor populației	132899,5	103,4	101,0
Cheltuiala pentru consumul final al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației	1981,1	101,0	101,2
Cheltuiala pentru consumul final individual al administrațiilor publice	15430,2	106,2	94,8
Consum final colectiv efectiv al administrațiilor publice ³⁾	17915,4	107,0	103,6
Formarea brută de capital	51983,7	80,2	121,8
din care:			
Formarea brută de capital fix	47822,6	100,9	100,0
Exportul net de bunuri și servicii	-4771,6	-	-
Export de bunuri și servicii	89964,0	101,2	101,3
Import de bunuri și servicii	94735,6	101,3	101,5
Discrepanță statistică	1447,5	-	-

1) Reprezintă diferența dintre impozitele pe produs datorate la bugetul de stat (TVA, accize, alte impozite) și subvențiile pe produs plătite de la bugetul de stat.

2) Cuprinde: cheltuielile gospodăriilor populației pentru cumpărarea de bunuri și servicii în scopul satisfacerii nevoilor membrilor lor, cheltuiala pentru consum individual al administrațiilor publice (învățământ, sănătate, securitate socială și acțiuni sociale, cultură, sport, activități recreative, colectarea de deșeuri menajere) și cheltuiala pentru consum individual al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației (organizații religioase, sindicate, partide politice, uniuni, fundații, asociații culturale și sportive).

3) Cuprinde cheltuiala pentru consum colectiv al administrațiilor publice (servicii publice generale, apărare națională și securitatea teritoriului, menținerea ordinii și securității publice, activități legislative și de reglementare, cercetare și dezvoltare, etc.).

Datele tabelului (xls) vor putea fi accesate prin fișierul .rar atașat comunicatului pe homepage.

Tabel 8: PRODUSUL INTERN BRUT PE CATEGORII DE RESURSE ȘI UTILIZĂRI, ÎN PERIOADA 1.I-30.IX 2017
- serie brută -

	Realizări – milioane lei prețuri curente -	Indici de volum – în % față de perioada 1.I-30.IX 2016	Indici de preț – în % față de perioada 1.I-30.IX 2016
Agricultură, silvicultură și pescuit	29063,6	124,3	100,9
Industrie	138532,0	107,6	103,9
Construcții	23355,3	98,6	110,0
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante	108600,8	108,7	105,5
Informații și comunicații	33526,5	110,6	98,2
Intermedieri financiare și asigurări	22285,2	100,1	105,2
Tranzacții imobiliare	47732,2	103,5	100,5
Activități profesionale, științifice și tehnice; activități de servicii administrative și activități de servicii suport	42456,1	109,9	102,4
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public; învățământ; sănătate și asistență socială	72974,0	103,1	121,2
Activități de spectacole, culturale și recreative; reparații de produse de uz casnic și alte servicii	21034,3	106,8	110,5
Valoarea adăugată brută – total	539560,0	107,3	105,8
Impozite nete pe produs ¹⁾	58901,4	104,8	97,8
Produs Intern Brut	598461,4	107,0	105,0
Consum final efectiv	465971,9	108,7	104,1
Consum final individual efectiv al gospodăriilor populației ²⁾	417239,4	109,3	102,9
Cheltuiala pentru consumul final al gospodăriilor populației	371035,0	109,5	101,4
Cheltuiala pentru consumul final al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației	3287,7	101,5	100,4
Cheltuiala pentru consumul final individual al administrațiilor publice	42916,7	107,9	118,0
Consum final colectiv efectiv al administrațiilor publice ³⁾	48732,5	102,8	116,0
Formarea brută de capital	142449,4	103,8	110,4
din care:			
Formarea brută de capital fix	133742,4	103,4	104,9
Exportul net de bunuri și servicii	-9959,9	-	-
Export de bunuri și servicii	263295,3	110,1	102,7
Import de bunuri și servicii	273255,2	111,2	104,0

1) Reprezintă diferența dintre impozitele pe produs datorate la bugetul de stat (TVA, accize, alte impozite) și subvențiile pe produs plătite de la bugetul de stat.

2) Cuprinde: cheltuielile gospodăriilor populației pentru cumpărarea de bunuri și servicii în scopul satisfacerii nevoilor membrilor lor, cheltuiala pentru consum individual al administrațiilor publice (învățământ, sănătate, securitate socială și acțiuni sociale, cultură, sport, activități recreative, colectarea de deșeurii menajere) și cheltuiala pentru consum individual al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației (organizații religioase, sindicate, partide politice, uniuni, fundații, asociații culturale și sportive).

3) Cuprinde cheltuiala pentru consum colectiv al administrațiilor publice (servicii publice generale, apărare națională și securitatea teritoriului, menținerea ordinii și securității publice, activități legislative și de reglementare, cercetare și dezvoltare, etc.).

[Datele tabelului \(xls\) vor putea fi accesate prin fișierul .rar atașat comunicatului pe homepage.](#)

Informații suplimentare:

Pentru interpretarea corectă a indicatorilor, vă rugăm să consultați [Precizările metodologice](#).

Seria brută de date și cea ajustată sezonier ale Produsului intern brut trimestrial pentru perioada T1 1995 – T3 2017 pot fi accesate la adresa:

<http://www.insse.ro/cms/ro/content/produsul-intern-brut>

Produsul intern brut pentru trimestrul IV 2017, date „semnal”, va fi publicat prin comunicat de presă, conform calendarului de pe site-ul INS, în data de 14 februarie 2018.

Date comparative cu celelalte State Membre ale Uniunii Europene se pot obține de pe site-ul Eurostat și pot fi consultate la adresa:

<http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>

Direcția de comunicare

e-mail: birou presa@insse.ro

Tel: + 4021 3181869